

UPUTSTVO

ZA IZRADU IZVJEŠTAJA

MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

Sarajevo, januar / siječanj 2020. godine

Na osnovu čl. 5. stav (1) tačka h) i 23. stav (1) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17), člana 7. stav (1) tačka h), 16. stav (1) tačka k) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 3/18) i člana 5. Odluke o izvještajima koje mikrokreditna organizacija dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvještavanja („Službene novine Federacije BiH“, broj 87/19), direktor Agencije dana 15.01.2020. godine donosi

**U P U T S T V O
ZA IZRADU IZVJEŠTAJA
MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA**

I OPĆE ODREDBE

1. Ovim uputstvom propisuje se način izrade izvještaja mikrokreditnih organizacija (u daljem tekstu: MKO) definisanih Odlukom o izvještajima koje mikrokreditna organizacija dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvještavanja (u daljem tekstu: Odluka).
2. MKO su u obavezi da izvještaje propisane Odlukom u propisanim rokovima dostave Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) putem odgovarajućih elektronskih medija i u papirnom obliku ovjereni pečatom MKO (putem protokola Agencije).
3. Izvještaji se iskazuju u 000 KM, ako nije drugačije naznačeno na obrascu izvještaja. Rok za dostavu mjesecnog izvještaja je 15 dana, a za dostavu obrazaca SPN i FTA je 10 dana nakon isteka izvještajnog mjeseca. Rok za dostavljanje kvartalnih izvještaja je do kraja narednog mjeseca po isteku izvještajnog kvartala, a za zadnji kvartal prethodne godine, pripremljen na osnovu preliminarnih podataka, rok je 31.01. tekuće godine. Rok za dostavljanje izvještaja pripremljenih na osnovu konačnih podataka za prethodnu godinu je 05. mart tekuće godine.

II METODOLOGIJA IZRADE IZVJEŠTAJA

U daljem tekstu je opisan način i metodologija izrade izvještaja po obrascima propisanim odredbama člana 2. Odluke.

a) Izvještaj o strukturi doniranih sredstava MKF (obrazac MKF: struktura doniranih sredstava)

1. U kolonu 2. unose se imena - nazivi donatora po redoslijedu na način da se unos vrši u zavisnosti od visine iznosa iskazanog u koloni 8. (opadajući niz, od većeg ka manjem iznosu).
2. Unos se vrši po pojedinačnom iznosu doniranih sredstava, odnosno ako je pojedini donator obezbjedio više donacija MKF, potrebno je svaku pojedinačnu donaciju posebno iskazati.
3. U kolone 5., 6. i 7. se unose iznosi doniranih sredstava od početka poslovanja MKF do izvještajnog datuma.
4. U kolonu 8. se unose ukupni iznosi doniranih sredstava po donatoru (donacije za kreditne fondove, operativne troškove, stalna sredstva).

b) Lista najvećih dioničara za MKF (obrazac MKD: kapital T-1)

1. U kolonu 010 unose se imena - nazivi dioničara i to po veličini učešća (opadajući niz, od većeg ka manjem procentu učešća u kapitalu), a veličina učešća se određuje prema postotku učešća u ukupnom osnovnom kapitalu (podaci iz kolona 050 i 060, odnosno 030 i 040).
2. U kolonu 070 unosi se oznaka "DA" ako je dioničar korisnik kredita ili oznaka "NE" ukoliko nije korisnik kredita.
3. U tabeli MK 02.01 se unose podaci o iznosu uplaćenog osnovnog kapitala u novcu i stvarima/pravima.

c) Lista najvećih ulagača u MKD - d.o.o. i osnivača MKF (obrazac MKD-d.o.o. i MKF: kapital T-2)

1. U kolonu 010 unose se imena - nazivi ulagača u MKD – (organizacioni oblik d.o.o.) ili osnivača MKF (fondacija) i to po veličini učešća (od većeg ka manjem), a veličina učešća se određuje prema postotku učešća u ukupnom osnovnom kapitalu iz kolone 040.
2. U kolonu 050 unosi se oznaka "DA" ako je ulagač/osnivač korisnik kredita ili oznaka "NE" ukoliko nije korisnik kredita.
3. U tabeli MK 03.01 se unose podaci o iznosu uplaćenog osnovnog kapitala u novcu i stvarima/pravima.

d) Bilans stanja MKD (obrazac: BS-MKD) i MKF (obrazac: BS-MKF)

Bilans stanja MKD (organizacioni oblik d.o.o. ili d.d.) prikazuje se na obrascu BS-MKD, a bilans stanja MKF (fondacija) na obrascu BS-MKF. Obrazci bilansa stanja se razlikuju u dijelu kapitala.

U daljem tekstu daju se bliža uputstva za popunjavanje ovih obrazaca. Ako u opisu konkretnе bilansne pozicije nije navedeno na koji se obrazac BS odnosi, tada se radi o bilansnim pozicijama koje su iste za oba obrasca bilansa stanja.

1. Novčana sredstva (1.a.+1.b.) izračunska pozicija

1.a. Gotov novac i nekamatonosni računi depozita

Ova stavka obuhvata ukupno stanje gotovog novca, kao i stanje svih nekamatonosnih računa depozita kod banaka.

Gotov novac - obuhvata i domaću i stranu valutu s kojim izvještajna MKO raspolaže, gotov novac na putu u depozitnu instituciju od kojih izvještajna MKO još nije dobila obavještenje o odobrenju sredstava, kao i gotov novac na putu u depozitnu instituciju za koji je račun izvještajne MKO već terećen. Strani gotov novac treba biti denominiran u domaću valutu na izvještajni dan.

Nekamatonosni računi depozita kod depozitnih institucija - uključujući račune depozita kod banaka za koje je izvještajna MKO već primila obavještenje o odobrenju sredstava i koja se mogu odmah povlačiti.

1.b. Kamatonosni računi depozita

Ova stavka obuhvata sve kamatonosne račune depozita kod banaka po viđenju ili oročene, s rokom oročavanja najduže do 90 dana.

2. Plasmani bankama

Ovom pozicijom obuhvataju se oročena novčana sredstva kod banaka s rokom oročavanja preko 90 dana (91 dan i više).

3. Krediti, neto (3.a.-3.b.+3.c-3.d-3.e.) izračunska pozicija

3.a. Krediti (potraživanja iz osnova glavnice)

Ovom stavkom se obuhvataju potraživanja iz osnova glavnice kredita, kao i unaprijed naplaćene naknade po kreditima (iz pozicije 3.e.) koje predstavljaju rezultat direktnog ugovora između MKO i tražioca kredita.

3.b. Rezerve za kreditne gubitke (glavnica)

Rezerve za kreditne gubitke su formirane rezerve na potraživanja iz osnova glavnice kredita kod kojih postoji kašnjenje u otplati, obračunate minimalno u skladu sa podzakonskim aktom Agencije ili u skladu sa internom definisanom metodologijom.

3.c. Dospjela potraživanja po osnovu kamata

Ovom stavkom se obuhvataju potraživanja iz osnova redovne kamate, zatezne kamate obračunate i knjigovodstveno evidentirane po osnovu potraživanja po ugovorima u otplati, kao i naknade koje MKO periodično obračunava po ugovorima o mikrokreditima.

3.d. Rezerve za kreditne gubitke (kamata)

Rezerve za kreditne gubitke su formirane rezerve na potraživanja iz osnova redovnih kamata po kreditima, zatezne kamate obračunate i knjigovodstveno evidentirane po osnovu potraživanja po ugovorima u otplati, kao i naknade koje MKO periodično obračunava po ugovorima o mikrokreditima, a kod kojih postoji kašnjenje u otplati. Obračun istih se vrši minimalno u skladu sa podzakonskim aktom Agencije ili u skladu sa internom definisanom metodologijom kojom ne može biti propisan obračun manji od obračuna propisanog podzakonskim aktom Agencije.

3.e. Odgođeni prihodi po osnovu naknada

Ovom stavkom se obuhvataju unaprijed naplaćene naknade po kreditima (naknade iz osnova obrade kreditnog zahtjeva ili druge naknade koje MKO obračunavaju po ugovorima o mikrokreditima, a koje su u cijelosti unaprijed naplaćene), i to stanje konta razgraničenja na izvještajni period.

4. Materijalna i nematerijalna imovina, neto (4.a.+4.b.) izračunska pozicija.

4.a. Materijalna i nematerijalna imovina u vlasništvu MKO, neto (4.a.1.-4.a.2.) izračunska pozicija.

4.a.1. Materijalna i nematerijalna imovina u vlasništvu MKO, bruto.

Ovom pozicijom obuhvata se ukupna nabavna knjigovodstvena vrijednost (iznos prije amortizacije ili smanjenja vrijednosti) svih poslovnih prostora, opreme, namještaja, inventara i nematerijalne imovine koji služe poslovnoj funkciji MKO ili su namjenjeni za prodaju, a koje je MKO kupila ili stekla ulaganjem u njen kapital.

U stavke ove pozicije uključuju se:

1. Poslovni prostor koji je u vlasništvu i koji koristi MKO, njene filijale ili njena supsidijarna lica;
2. Poboljšanja i dogradnje imovine uzete na finansijski lizing, mašine i oprema u vlasništvu;

3. Renoviranja postojećih poslovnih prostora u vlasništvu;
4. Namještaj, inventar i pokretna oprema MKO;
5. Vozila u vlasništvu koja MKO koristi za obavljanje svog poslovanja;
6. Poslovni prostor, namještaj i oprema koje je MKO uzela na finansijski lizing sa ugovorenom odredbom prenosa vlasništva predmeta lizinga nakon okončanja ugovora o finansijskom lizingu (po principima knjigovodstva za finansijski lizing);
7. Nematerijalna imovina (licence, kupljeni softver, ostalo) i
8. Ostale stavke (stalna sredstva namjenjena prodaji, ostalo).

4.a.2. Ispravka vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine u vlasništvu MKO.

Na ovoj poziciji se evidentira kumulativ ispravke vrijednosti (amortizacije) za poziciju 4.a.1.

4.b. Materijalna i nematerijalna imovina u korištenju MKO, neto (4.b.1.-4.b.2.) izračunska pozicija.

4.b.1. Materijalna i nematerijalna imovina u korištenju MKO, bruto.

Ovom pozicijom obuhvata se ukupna knjigovodstvena vrijednost poslovnih prostora, opreme, namještaja i inventara koji služe poslovnoj funkciji MKO, a koje izvještajna MKO koristi na osnovu ugovora o operativnom lizingu i najmu i knjigovodstveno evidentira u skladu sa MSFI 16.

4.b.2. Ispravka vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine u korištenju MKO.

Na ovoj poziciji se evidentira kumulativ ispravke vrijednosti (amortizacije) za poziciju 4.b.1.

5. Dugoročne investicije

Ovom pozicijom obuhvataju se investicije u povezana preduzeća, zajednička ulaganja i u potpuna i ograničena partnerstva u kojim MKO ima poslovni uticaj.

6. Ostala aktiva

Ovom pozicijom obuhvataju se stanja svih stavki koje nisu obuhvaćene prethodnim pozicijama aktive (dati avansi, aktivna vremenska razgraničenja, potraživanja po ostalim osnovama). Ako stanje ove pozicije prelazi visinu od deset (10) procenata iznosa ukupne aktive, izvještajna MKO je dužna da u Agenciju dostavi u pismenoj formi (u prilogu izvještaja) poseban propratni pregled svih stavki "Ostale aktive", sa detaljnim pojedinačnim obrazloženjem.

7. Rezervisanja na ostale stavke aktive, osim kredita

Ovom stavkom obuhvataju se rezervisanja na sve ostale stavke aktive (osim rezervisanja za potraživanja po kreditima), kao što su potraživanja na oročena novčana sredstva, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i dr., a u skladu sa odredbama MRS i MSFI.

8. Ukupna aktiva (1+2+3+4+5+6-7) izračunska pozicija

U ovu poziciju unosi se suma pozicija 1. do 6. umanjena za poziciju 7. i ona mora biti jednaka poziciji 19. BS-MKD, odnosno poziciji 18. BS-MKF.

9. Obaveze po uzetim kreditima, neto (9.a.+9.b.+9.c.) izračunska pozicija

9.a. Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima

Na ovoj poziciji se evidentiraju obaveze po osnovu dospjele i nedospjele glavnice za uzete kredite ili zajmove koji su ugovoreni sa rokom otplate do godinu dana.

9.b. Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima

Na ovoj poziciji se evidentiraju obaveze po osnovu dospjele i nedospjele glavnice za kredite ili zajmove koji su ugovoreni sa rokom otplate preko godinu dana.

9.c. Obaveze po dospjelim kamatama

Na ovoj poziciji se evidentiraju obaveze po dospjelim kamatama, uključujući i obračunate kamate od datuma zadnjeg plaćanja po otplatnom planu do izvještajnog datuma na primljene kredite ili zajmove.

10. Ostale obaveze

Ovom pozicijom obuhvataju se sve ostale stavke obaveza (obaveze po osnovu više plaćene dospjele glavnice po datim kreditima, obaveze za plate, poreze, doprinose i druge dažbine, obaveze prema dobavljačima, obaveze za primljene avanse, ostale obaveze prema zaposlenima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo).

Ako stanje ove pozicije prelazi visinu od 10% iznosa ukupne pasive, MKO je dužna da u Agenciju dostavi u pismenoj formi (u prilogu izvještaja) poseban propratni pregled svih stavki "Ostale obaveze", sa detaljnim pojedinačnim obrazloženjem.

11. Ukupno obaveze (9+10) - izračunska pozicija

12. Donirani kapital

U ovu poziciju unosi se iznos doniranih sredstava za mikrokreditni fond.

13. Osnovni kapital - Obrazac: BS-MKF

U ovu poziciju se unose iznosi uloga jednog ili više osnivača fondacije, odnosno stanje osnovnog kapitala na izvještajni datum koje može biti izmjenjeno zavisno od poslovnih rezultata MKF. Ukoliko MKF na kraju poslovne godine ostvari manjak prihoda nad rashodima koji se ne može pokriti iz viška prihoda nad rashodima iz prethodnih godina ili drugih pozicija rezervi kapitala, isti se pokriva na teret osnovnog kapitala uz adekvatnu odluku Upravnog odbora MKF.

13. Osnovni kapital - Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unose iznosi uloga članova društva u novcu, stvarima i pravima ili nominalni iznos izdatih običnih dionica i nominalni iznos izdatih trajnih prioritetnih dionica uplaćenih u novcu, stvarima i pravima, odnosno stanje osnovnog kapitala na izvještajni datum koje može biti izmjenjeno zavisno od poslovnih rezultata. Ukoliko MKD na kraju poslovne godine ostvari gubitak koji se ne može pokriti iz pozicija rezervi kapitala, isti se pokriva na teret osnovnog kapitala uz adekvatnu odluku Skupštine MKD.

14. Višak prihoda nad rashodima - Obrazac: BS-MKF

U ovu poziciju se unose iznosi viška prihoda nad rashodima

14 a) za prethodne godine

14 b) za tekuću godinu

14. Emisiona ažia - Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos izvršenih uplata za izdate dionice iznad njihove nominalne vrijednosti ili ispod njihove nominalne vrijednosti (disažio).

15. Manjak prihoda nad rashodima - Obrazac: BS-MKF

U ovu poziciju se unosi iznos manjka prihoda nad rashodima

15 a) za prethodne godine koji nije pokriven na teret kapitala

15 b) za tekuću godinu

15. Neraspoređena dobit - Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos neraspoređene dobiti

15 a) za prethodne godine

15 b) za tekuću godinu

16. Ostale rezerve – Obrazac BS-MKF

U ovu poziciju se unosi iznos ostalih rezervi (revalorizacione rezerve i druge kapitalne rezerve u skladu sa Statutom i odlukama osnivača i sl.).

16. Zakonske rezerve – Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos rezervi propisanih Zakonom o privrednim društvima.

17. Ostale rezerve – Obrazac BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos ostalih rezervi (revalorizacione rezerve i druge kapitalne rezerve u skladu sa Statutom i odlukama osnivača i sl.).

17. Ukupan kapital – Obrazac BS-MKF (12+13+14-15+16) izračunska pozicija.

18. Ukupno kapital – Obrazac BS-MKD (12+13+14+15+16+17)

18. Ukupno pasiva – Obrazac BS-MKF (11+17) izračunska pozicija

19. Ukupno pasiva – Obrazac BS-MKD (11+18) izračunska pozicija

Vabilansna evidencija

Na ovoj poziciji se evidentiraju stavke koje ne ispunjavaju uslove za knjigovodstveno evidentiranje na bilansne pozicije u poslovnim knjigama MKO, obzirom da se radi o očekivanim pravima i obavezama u budućnosti.

19. Otpisani krediti (glavnica i redovna kamata) Obrazac: BS-MKF

20. Otpisani krediti (glavnica i redovna kamata) Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos potraživanja po otpisanim kreditima iz osnova glavnice i redovne kamate.

20. Otpisani krediti (zatezna kamata) Obrazac: BS-MKF

21. Otpisani krediti (zatezna kamata) Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos potraživanja po otpisanim kreditima iz osnova zatezne kamate do datuma prinudne naplate sudskim putem i procesna zatezna kamata.

21. Otpisani krediti (sudski troškovi) Obrazac: BS-MKF

22. Otpisani krediti (sudski troškovi) Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos potraživanja po sudskim troškovima za otpisane kredite.

22. Ukupno otpisani krediti (19+20+21) izračunska pozicija **Obrazac: BS-MKF**

23. Ukupno otpisani krediti (20+21+22) izračunska pozicija **Obrazac: BS-MKD**

23. Odobrena, nepovučena kreditna sredstva od strane povjerilaca Obrazac: BS-MKF

24. Odobrena, nepovučena kreditna sredstva od strane povjerilaca Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos odobrenih, nepovučenih kreditnih sredstava povjerilaca.

24. Komisioni poslovi Obrazac: BS-MKF

25. Komisioni poslovi Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unose iznosi po komisionim poslovima, odnosno po poslovima koji se obavljaju za tuđi račun.

25. Sudske tužbe, rješenja nadležnih organa koja su potencijalna obaveza MKO, a koja još nisu evidentirana u bilansnim pozicijama i sl. Obrazac: BS-MKF

26. Sudske tužbe, rješenja nadležnih organa koja su potencijalna obaveza MKO, a koja još nisu evidentirana u bilansnim pozicijama i sl. Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unose iznosi potencijalnih obaveza MKO po tužbama i ostalim postupcima koji se vode protiv MKO pred nadležnim organima i sl., a koje nisu evidentirane u bilansnim pozicijama MKO.

26. Ostalo Obrazac: BS-MKF

27. Ostalo Obrazac: BS-MKD

U ovu poziciju se unosi iznos po svim ostalim stavkama koje se odnose na vanbilansnu evidenciju.

e) Bilans uspjeha MKD (obrazac: BU-MKD) i MKF (obrazac: BU-MKF)

Bilans uspjeha MKD prikazuje se na Obrascu BU-MKD, a bilans uspjeha MKF na Obrascu BU MKF. U bilansu uspjeha se prikazuju prihodi i rashodi izvještajne MKO i višak/manjak prihoda nad rashodima ili ostvarena dobit/gubitak. Ukoliko se radi o MKD - d.d. tada se u nastavku naslova "Bilans uspjeha MKD" precrtavaju riječi „i društvo sa ograničenom odgovornošću d.o.o.“, a ako se radi o MKD - d.o.o. tada se precrtavaju riječi „dioničko društvo d.d. i“

U dalnjem tekstu daju se bliža uputstva za popunjavanje obrazaca BU-MKD i BU-MKF. Ako u opisu konkretnе bilansne pozicije nije navedeno na koji se obrazac BU odnosi, tada se radi o pozicijama koje su iste za oba obrasca bilansa uspjeha.

1. Prihodi od kamata i slični prihodi (1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.+1.6.) izračunska pozicija.

1.1. Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija

Ovom stavkom se obuhvata prihod od kamata na aktivu plasiranu depozitnim institucijama - bankama, osim kategorije plasmana bankama.

1.2. Kamata na plasmane bankama

Ovom stavkom se obuhvata prihod od kamata na plasmane bankama (oročena novčana sredstva preko 90 dana).

1.3. Kamata na kredite

Ovom stavkom se obuhvata prihod od redovnih kamata po datim kreditima.

1.4. Naknade za obradu kredita

Ovom stavkom se obuhvata prihod od naknada za odobravanje zahtjeva za kredit.

1.5. Naknade za prijevremenu otplatu kredita

Ovom stavkom se obuhvata prihod od naknada po osnovu prijevremenih otplata kredita.

1.6. Ostali prihodi od kamata i slični prihodi (zatezne kamate i sl.)

Ovi prihodi obuhvataju ostale prihode koji nisu obuhvaćeni prethodnim stavkama (prihodi po zateznoj kamati, naknade po ugovorima o mikrokreditima koje se obračunavaju periodično u skladu sa ugovornim odredbama i slično).

2. Rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.) izračunska pozicija.

2.1. Kamate na pozajmljena sredstva

U ovoj poziciji se prikazuju troškovi kamata na uzete kratkoročne i dugoročne kredite.

2.2. Naknade za primljene kredite

U ovoj poziciji se prikazuju troškovi naknada na uzete kratkoročne i dugoročne kredite.

2.3. Naknade za prijevremenu otplatu kredita

U ovoj poziciji se prikazuju troškovi naknada po osnovu prijevremene otplate uzetih kredita.

2.4. Ostali rashodi po kamatama i slični rashodi (zatezne kamate i sl.)

U ovoj poziciji prikazuju se svi ostali finansijski rashodi (troškovi po osnovu zateznih kamata po uzetim kreditima, troškovi poreza po odbitku na kamate po uzetim kreditima i sl.).

3. Neto finansijski prihodi (1.- 2.) izračunska pozicija.

4. Operativni prihodi (4.1.+4.2.+4.3.) izračunska pozicija.

4.1. Naknade za izvršene usluge

Ovom stavkom obuhvataju se prihodi po osnovu ostalih naknada koje se pojavljuju u poslovanju MKO.

4.2. Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja

Ovom stavkom obuhvataju se prihodi od naplate otpisane glavnice i redovne kamate, te prihodi od naplate sudskih troškova.

4.3. Ostali operativni prihodi

Ovom stavkom obuhvataju se prihodi od operativnih usluga koji nisu obuhvaćeni prethodnim stavkama (prihodi po osnovu obavljenih edukacija, prihodi od naknada po komisionim poslovima i slično).

5. Operativni rashodi (5.1.+5.2.+5.3.+5.4.+5.5.) izračunska pozicija.

5.1. Troškovi plata i doprinosa

Ovom stavkom obuhvataju se troškovi plata i naknada plata (neto plate, stimulacije, porez na plate i lična primanja, doprinosi za socijalno osiguranje, naknade plata za bolovanja, za plaćena odsustva, za dane praznika, za godišnji odmor, naknade plata za vrijeme stručnog obrazovanja, porezi i doprinosi na naknade plata, ostale naknade plata i ličnih primanja, osim onih koji se iskazuju na poziciji 5.4.).

5.2. Troškovi amortizacije (5.2.1.+5.2.2.) izračunska pozicija.

5.2.1. Troškovi amortizacije fiksne aktive u vlasništvu

Ovom stavkom obuhvataju se troškovi amortizacije fiksne aktive u vlasništvu MKO, uključujući fiksnu aktivu uzetu na finansijski lizing sa ugovorenim otkupom vlasništva.

5.2.2. Troškovi amortizacije fiksne aktive u korištenju

Ovom stavkom obuhvataju se troškovi amortizacije fiksne aktive u korištenju MKO koju MKO obračunava, knjigovodstveno evidentira i izvještava u skladu sa MSFI 16.

5.3. Materijalni troškovi

Ovom stavkom obuhvataju se troškovi materijala (kancelarijski materijal, materijal za održavanje čistoće, pretplata na stručna izdanja i glasila, ostali troškovi materijala), troškovi sitnog inventara, auto guma i HTZ opreme, troškovi energije (električna energija, gorivo i mazivo, ostala energija).

5.4. Troškovi usluga

Ovom stavkom obuhvataju se troškovi održavanja stalnih sredstava (tekućeg i investicionog održavanja objekata, opreme, kao i ostali troškovi održavanja), troškovi zakupnina poslovnog prostora i opreme (poslovni najam), bankarskih usluga (osim naknada vezanih odobrenih kredite), troškova naknada radnicima i drugim licima (dnevnice, naknade za ishranu i prevoz, naknade za privremene i povremene poslove, autorski honorari, jednokratne pomoći, otpremnine i prijevremene penzije, ostale naknade radnicima i drugim licima), troškovi neproizvodnih usluga (prijevoz na službenom putovanju, troškovi transporta, PTT usluga, komunalne usluge i voda, troškovi stručnog obrazovanja, troškovi revizije finansijskih izvještaja, troškovi zastupanja i posredovanja, servisne usluge, ostale neproizvodne usluge), troškovi reklame, propagande i reprezentacije, troškovi premija osiguranja (imovine, odgovornosti prema trećim licima, radnika i sl.).

5.5. Ostali operativni troškovi

Ovom stavkom obuhvataju se troškovi članarina i sličnih izdataka, troškovi naknada članovima Upravnog/Nadzornog odbora MKO, troškovi sudskih i administrativnih taksi, troškovi obaveza koje ne zavise od poslovnog rezultata, kao i svi ostali troškovi koji ne pripadaju u kategorije prethodnih stavki.

6. Ostali poslovni prihodi (6.1.+6.2.+6.3.) izračunska pozicija.

6.1. Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja

Ovom stavkom obuhvataju se dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja.

6.2. Prihodi od dividendi i učešća (ulaganja)

Ovom stavkom obuhvataju se prihodi od dividendi i učešća (ulaganja).

6.3. Ostali prihodi

Ovom stavkom obuhvataju se prihodi koji ne potiču iz redovnih aktivnosti (viškovi, prihodi od donacija, subvencija, prihodi od umanjenja ranijih rezervisanja na ostale stavke aktive - osim kredita, naknadno utvrđeni ostali prihodi, neto pozitivne kursne razlike i drugo).

7. Ostali poslovni rashodi (7.1.+7.2.+7.3.) izračunska pozicija.

7.1. Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja

Ovom stavkom obuhvataju se rashodi nastali po osnovu gubitaka od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja.

7.2. Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja

Ovom stavkom obuhvataju se rashodi nastali po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja.

7.3. Ostali rashodi

Ovom stavkom obuhvataju se rashodi koji ne potiču iz redovnih aktivnosti (manjkovi, kazne, penali, naknade štete, učešće u negativnom rezultatu kod drugih, humanitarni rashodi, naknadno utvrđeni rashodi, neto negativne kursne razlike i slično).

8. Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke (8.1.+8.2.+8.3.) izračunska pozicija.

Ovom pozicijom obuhvataju se troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke.

Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke u izvještaju bilansa uspjeha prikazuju se u neto iznosu, odnosno umanjene za iznose ukidanja rezervisanja po kreditima i drugim potraživanjima za koje su rezerve izdvojene u toku tekuće godine (od 01.01.-31.12.) i koji se knjigovodstveno vode na prihodima gdje i dalje ostaju, ali se samo za potrebe izrade izvještaja bilansa uspjeha za taj iznos umanjuju troškovi rezervisanja.

8.1. Rezervisanja za date kredite - glavnica

Ovom pozicijom obuhvataju se troškovi rezervisanja po glavnici kredita koji predstavljaju rezultat direktnog ugovora između MKO i tražioca kredita.

8.2. Rezervisanja za date kredite - kamata

Ovom pozicijom obuhvataju se troškovi rezervisanja po redovnoj kamati po kreditima, zateznoj kamati obračunatoj i knjigovodstveno evidentiranoj po osnovu potraživanja po ugovorima u otplati, kao i naknadama koje MKO periodično obračunava po ugovorima o mikrokreditima, a kod kod kojih postoji kašnjenje u otplati. Obračun istih se vrši minimalno u skladu sa podzakonskim aktom Agencije ili u skladu sa interno definisanim metodologijom kojom ne može biti propisan obračun manji od obračuna propisanog podzakonskim aktom Agencije.

8.3. Ostala rezervisanja

Ovom pozicijom obuhvataju se troškovi ostalih rezervisanja kao što su rezervisanja za potraživanja za oročena novčana sredstva, za druga potraživanja od pravnih i fizičkih lica i dr. u skladu sa važećim MRS i MSFI.

9. Dobit/gubitak prije oporezivanja (3+4-5+6-7-8) izračunska pozicija **Obrazac: BU-MKD ili **Višak/manjak prihoda nad rashodima prije oporezivanja (3+4-5+6-7-8)** izračunska pozicija **Obrazac: BU-MKF****

10. Porez na dobit **Obrazac: BU-MKD ili **Porez na višak prihoda nad rashodima Obrazac: BU-MKF****

Ovom pozicijom obuhvata se obračunati porez na dobit ili na višak prihoda nad rashodima. U kvartalnim izvještajima (za prvi, drugi i treći kvartal izvještajne godine, kao i za godišnje preliminarne izvještaje) koji se dostavljaju Agenciji, MKO unosi iznos poreza na dobit ili višak prihoda nad rashodima obračunat na na osnovu podataka iz izvještajnog perioda i na isti način kako je zakonom propisan obračun poreza na dobit za poslovnu godinu.

11. Neto dobit/gubitak (9-10) izračunska pozicija **Obrazac: BU-MKD ili Neto višak/manjak prihoda nad rashodima (9-10) izračunska pozicija **Obrazac: BU-MKF**.**

f) Izvještaj o izračunu prilagođenog povrata na aktivu i operativnu efikasnost (obrazac MKO: AROA i OE)

Ovaj izvještaj se popunjava na osnovu važećeg podzakonskog akta Agencije kojim se propisuje izračunavanje propisanih standarda u poslovanju MKO. U izvještaju se popunjava isključivo kolona "010", dok je kolona "020" poveznica sa Uputstvom Agencije za izračunavanje prilagođenog povrata na aktivu i operativne efikasnosti.

g) Lista najvećih izvora sredstava (obrazac MKO: izvori)

1. U izvještaj se unosi do 10 najvećih izvora sredstava (uzetih kredita) i to po visini iznosa (od većeg ka manjem) odobrenog kredita na datum odobrenja kredita. Unose se podaci po kreditnim ugovorima pojedinačno.
2. U kolone „Saldo na izvještajni datum“ (opcija "Kratkoročni" i "Dugoročni") unose se stanja (obaveze po osnovu glavnice) pojedinačnog kredita na izvještajni datum po ugovorenom roku otplate (kratkoročni – do godinu dana i dugoročni – preko godinu dana). Za svaki pojedinačni kredit je moguće unijeti samo jednu opciju (kratkoročni ili dugoročni).

h) Sektorska i ročna struktura mikrokredita (obrazac: MKO-SiRS)

1. U ovom izvještaju prikazuju se stanja kredita po glavnici na izvještajni datum razvrstani prema sektorskoj strukturi navedenoj u redovima od "020" do "060" i od "080" do "130", posebno za pravna lica, a posebno za fizička lica, s tim da se u tačku 1.e.) i 2.f.) "ostalo" uključuju svi krediti koji nisu uključeni u sektore od 1.a.) – 1.d.), odnosno 2.a.) – 2.e.).
(Napomena: Potrebno je da MKO vodi evidenciju o šifri djelatnosti za svako pravno lice)
2. U kolonu "010" unose se kratkoročni krediti (kategorizacija po ugovorenoj ročnosti), odnosno svi krediti ugovoreni s rokom otplate do godinu dana, a u kolonu "020" dugoročni krediti, odnosno svi krediti ugovoreni s rokom otplate preko godinu dana.
3. U kolonu "030" unose se iznosi dospjelih potraživanja po kratkoročnim i dugoročnim kreditima na izvještajni datum, odnosno iznosi kredita koji nisu plaćeni u roku dospjeća (dospjeli, a neplaćeni kredit, rata ili anuitet kredita).
4. U redove "010" i "070" unosi se zbir po kolonama od "020" do "060", odnosno od "080" do "130". U poziciju „UKUPNO (1+2)“ (kolona "140") unosi se zbir pozicija iz kolona „010“ i „070“. Ukupna suma (presjek kolone "140" i "reda "040") mora biti jednaka razlici stanja na pozicijama 3.a. i 3.e. Bilansa stanja.

i) Izveštaj o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka (obrazac MKO: rezerve)

1. U kolonu 020 se unosi ukupan iznos mikrokredita i prikazuje se u odgovarajućem redu, zavisno od broja dana kašnjenja u otplati kredita. Ponovo ugovoreni mikrokrediti, koji se najmanje jedan izvještajni period zadržavaju sa istom stopom rezervisanja, se razvrstavaju u grupu kojoj je prema broju dana kašnjenja pripadao osnovni mikrokredit u momentu njegovog ponovnog ugovaranja, sve do isteka obaveze njegovog zadržavanja sa istom stopom rezervisanja (jedan izvještajni period).
2. U kolonu 030 se unosi procenat učešća iznosa mikrokredita u otplati razvrstanih po grupama zavisno od broja dana kašnjenja u odnosu na ukupan iznos mikrokredita MKO.
3. U kolonu 050 se unosi ukupan iznos potraživanja po kamatama (redovne i zatezne) i prikazuje se u odgovarajućem redu zavisno od broja dana kašnjenja u naplati.

4. U kolonu 060 se unosi iznos ostalih stavki aktive (plasmani novčanih sredstava, plasmani bankama, naknade i drugo) i prikazuju se u odgovarajućem redu zavisno od broja dana kašnjenja u naplati potraživanja.
5. U kolone 070, 080 i 090 se unosi iznos rezervi za pokriće kreditnih gubitaka po kreditima (070=020x010), po dospjelim kamatama (080=050x040) i po ostalim stavkama aktive (090=060x010).
6. U kolonu 100 se unosi iznos više izdvojenih rezervi za pokriće kreditnih gubitaka koje MKO izdvaja u slučajevima kada je internom metodologijom propisano formiranje rezervi za gubitke u iznosu većem od minimalno propisanih rezervi podzakonskim aktom Agencije.
7. U koloni 110 se prikazuje suma ukupnih rezervisanja ($110 = 070 + 080 + 090 + 100$).

Ukoliko MKO odobrava mikrokredite sa grace periodom u otplati glavnice, MKO je dužna ovakve mikrokredite koji su u kašnjenju tokom otplate anuiteta u grace periodu (anuiteti koji uključuju samo kamatu) tretirati na način da za cijelokupan mikrokredit (glavnicu i kamatu) izdvoji rezerve za kreditne gubitke sa stopom određenom prema broju dana kašnjenja najstarijeg dospjelog neplaćenog anuiteta prema otplatnom planu.

MKO je dužna ponovo ugovorene mikrokredite zadržati sa istom stopom rezervisanja najmanje jedan izvještajni period (tj. minimalno 3 mjeseca). Ukoliko MKO ponovo ugovori mikrokredit koji je imao kašnjenje u otplati u momentu ponovnog ugovaranja, i to uz grace period, MKO je dužna ovakav ponovo ugovoren kredit zadržati minimalno sa istom stopom rezervisanja najmanje tokom cijelog trajanja grace perioda bez obzira na urednost otplate u ovom periodu, a najmanje jedan izvještajni period.

j) Izvještaj o svim ponovo ugovorenim kreditima MKO (obrazac MKO: RK)

Ponovo ugovoreni kredit predstavlja kredit koji je izmjenjen zbog kašnjenja u otplati (prolongiran, reprogramiran, restrukturiran, refinansiran ili na bilo koji drugi način izmjenjen). U ponovo ugovorene kredite se uključuju i krediti odobreni unutar 30 dana nakon prijevremenog zatvaranja prethodnog kredita koji je bio u kašnjenju. Ponovo ugovoreni kredit se može regulisati aneksom postojećeg ili potpuno novim ugovorom u kojem će se navesti vrsta kredita (npr. reprogramirani kredit). Zbog veće izloženosti riziku kod ponovo ugovorenih kredita, ovi krediti u informacionom sistemu MKO trebaju biti posebno označeni, odnosno, MKO je dužna voditi posebnu evidenciju i kontrolu ponovo ugovorenih kredita. MKO ne mogu ponovo ugovarati kredit koji je već bio ponovo ugovoren.

Kategorije u obrascu MKO:RK se odnose na sve ponovo ugovorene mikrokredite sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu i prema tim grupama se daju i svi ostali podaci (iskazuju se podaci za sve ponovo ugovorene mikrokredite koji imaju iskazano stanje potraživanja na izvještajni datum).

1. U kolonu 010 se unosi ukupan broj svih mikrokreditnih partija u MKO po kategorijama kašnjenja sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu.
2. U kolonu 020 se unosi broj podnesenih zahtjeva za ponovnim ugovaranjem mikrokredita (reprogram, refinansiranje, prolongacija, restrukturiranje i sl.) po kategorijama kašnjenja sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu.
3. U kolone 030 i 040 se unosi ukupan broj i iznos ponovo ugovorenih kredita po kategorijama kašnjenja sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu.
4. U kolone 050 i 060 se unosi iznos salda svih ponovo ugovorenih mikrokredita (po glavnici i kamati) sa stanjem na izvještajni datum po kategorijama kašnjenja.

5. U kolone 070 i 080 se unosi iznos formiranih rezervi svih ponovo ugovorenih mikrokredita (po glavnici i kamati) po kategorijama kašnjenja sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu.
6. U kolonu 090 se unosi prosječan rok otplate ponovo ugovorenih mikrokredita sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu po kategorijama kašnjenja.
7. U kolone 100 i 110 se unosi broj i iznos ponovo ugovorenih mikrokredita odobrenih sa grace periodom sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu.
8. U kolonu 120 se unosi prosječan broj mjeseci grace perioda svih ponovo ugovorenih mikrokredita odobrenih sa grace periodom sa stanjem na posljednji dan u izvještajnom periodu po kategorijama kašnjenja.

k) Izvještaj o ponovo ugovorenim kreditima MKO u kvartalu (obrazac MKO: RK-Q)

Kategorije kašnjenja u obrascu MKO: RK-Q se odnose na osnovni mikrokredit (u istoj kategoriji bi trebao biti i ponovo ugovoreni mikrokredite tokom najmanje jednog izvještajnog kvartala) i prema tim grupama se daju i svi ostali podaci (iskazuju se samo podaci za ponovo ugovorene mikrokredite u izvještajnom kvartalu).

1. U kolonu 010 se unosi broj podnesenih zahtjeva za ponovnim ugovaranjem mikrokredita (reprogram, refinansiranje, prolongacija, restrukturiranje i sl.) u izvještajnom kvartalu.
2. U kolone 020 i 030 se unosi broj i iznos svih odobrenih mikrokredita u izvještajnom kvartalu.
3. U kolone 040 i 050 se unosi iznos salda svih osnovnih mikrokredita po glavnici i kamati (koji su bili predmet ponovnog ugovaranja u izvještajnom kvartalu) prema broju dana kašnjenja u momentu njihovog ponovnog ugovaranja.
4. U kolone 060 i 070 se unosi iznos formiranih rezervi svih osnovnih mikrokredita po glavnici i kamati (koji su bili predmet ponovnog ugovaranja u izvještajnom kvartalu) prema broju dana kašnjenja u momentu njihovog ponovnog ugovaranja.
5. U kolone 080 i 090 se unosi ukupan broj i iznos ponovo ugovorenih mikrokredita u izvještajnom kvartalu.
6. U kolone 100 i 110 se unosi iznos salda svih ponovo ugovorenih mikrokredita u izvještajnom kvartalu (po glavnici i kamati) sa stanjem na zadnji dan u izvještajnom kvartalu.
7. U kolone 120 i 130 se unosi iznos formiranih rezervi svih ponovo ugovorenih mikrokredita u izvještajnom kvartalu (po glavnici i kamati) sa stanjem na zadnji dan u izvještajnom kvartalu.
8. U kolonu 140 se unosi prosječan rok otplate ponovo ugovorenih mikrokredita odobrenih u izvještajnom kvartalu.
9. U kolone 150 i 160 se unosi broj i iznos ponovo ugovorenih mikrokredita odobrenih sa grace periodom u izvještajnom kvartalu.
10. U kolonu 170 se unosi prosječan broj mjeseci grace perioda svih ponovo ugovorenih mikrokredita odobrenih sa grace periodom u izvještajnom kvartalu.

l) Izvještaj o otpisanim kreditima, naplati otpisanih kredita i trajnom otpisu (obrazac MKO: otpisi (A))

1. U kolone 010. i 020. se unosi početni saldo otpisanih kredita na 01.01. izvještajne godine po glavnici i kamati, ukupno stanje novih otpisa u izvještajnoj godini (po glavnici i kamati odvojeno), naplata otpisanih kredita u izvještajnoj godini (po glavnici i kamati odvojeno), te

- trajni otpis kredita u tekućoj godini po glavnici i kamati (podaci za otpisane kredite fizičkih lica).
2. U kolone 030. i 040. se unosi početni saldo otpisanih kredita na 01.01. izvještajne godine po glavnici i kamati, ukupno stanje novih otpisa u izvještajnoj godini (po glavnici i kamati odvojeno), naplata otpisanih kredita u izvještajnoj godini (po glavnici i kamati odvojeno), te trajni otpis kredita u tekućoj godini po glavnici i kamati (podaci za otpisane kredite pravnih lica).
  3. U kolone 050. i 060. se unosi početni saldo otpisanih kredita na 01.01. izvještajne godine po glavnici i kamati, ukupno stanje novih otpisa u izvještajnoj godini (po glavnici i kamati odvojeno), naplata otpisanih kredita u izvještajnoj godini (po glavnici i kamati odvojeno), te trajni otpis kredita u tekućoj godini po glavnici i kamati (zbirni podaci za otpisane kredite fizičkih i pravnih lica).

I) Izvještaj o otpisanim kreditima, naplati otpisanih kredita i trajnom otpisu (obrazac MKO: otpisi (B))

1. U kolonu 010. se unosi broj otpisanih kreditnih pratija na 01.01. izvještajne godine (početno stanje), potpuno otplaćenih kreditnih partija otpisanih kredita (početno stanje na 01.01. tekuće poslovne godine), te broj trajno otpisanih kreditnih partija (početno stanje na 01.01. tekuće poslovne godine) po kreditima pravnih i fizičkih lica pojedinačno i ukupno.
2. U kolonu 020. se unosi za izvještajni period broj otpisanih kreditnih partija u tekućoj poslovnoj godini (od 01.01. do izvještajnog datuma), potpuno otplaćenih kreditnih partija (od 01.01. do izvještajnog datuma), te trajno otpisanih kreditnih partija (od 01.01. do izvještajnog datuma) po kreditima pravnih i fizičkih licima pojedinačno i ukupno.
3. U koloni 030. se iskazuju zbir pozicija broja otpisanih kreditnih partija iz kolona 010. i 020. (zbir po redovima pripadajućih kolona).
4. U redu 100. – UKUPNO se iskazuje neto stanje broja otpisanih kreditnih partija (red 010-040-070).

m) Izvještaj o likvidnosti (obrazac: MKO-Likvidnost)

1. U Izvještaj se unoše pozicije bilansa stanja razvrstane po kategorijama dospjeća (dospjeće u odnosu na izvještajni datum), i to do 30 dana (kolona 010), od 1 do 3 mjeseca (kolona 020), od 3 do 6 mjeseci (kolona 030), od 6 do 12 mjeseci (kolona 040), od 1 do 3 godine (kolona 050) i preko 3 godine (kolona 060).
2. Prilikom popunjavanja, unoše se iznosi nediskontovanih novčanih tokova.
3. Unaprijed plaćeni troškovi, unaprijed naplaćeni prihodi i slične stavke koje ne zahtjevaju priliv ili odliv novčanih sredstava se prilikom popunjavanja ovog izvještaja ne uzimaju u obzir.
4. Izvještaj se popunjava vodeći računa kada stvarno dospjevaju sredstva ili obaveze, bez obzira da li su i kada knjigovodstveno evidentirani.
5. Umanjenje iznosa potraživanja po kreditima i dospjelim kamatama za obračunata rezervisanja se iskazuju po periodima dospjeća potraživanja.
6. Neto izloženost predstavlja razliku između ukupnih priliva (uključujući gotovinu na datum izvještavanja) i odliva gotovine.

n) Izvještaj o svim transakcijama s licima ili grupom povezanih lica sa MKO (obrazac MKO: Povezana lica)

1. U kolonu 010 se unosi ime/naziv lica s kojim je obavljena transakcija koje je povezano sa MKO, u kolonu 020 se unosi tip ovog lica (fizičko ili pravno), u kolonu 030 se unosi JMBG ili JIB (zavisno da li je riječ o fizičkom ili pravnom licu), dok se u kolonu 040 unosi oznaka djelatnosti povezanog lica s kojim je obavljena transakcija (ovo se odnosi samo na pravna lica).
2. U kolonu 050 se unosi vrsta transakcije (unose se skraćenice za vrstu transakcije navedene u fusnosti izvještaja), u kolonu 060 se unosi datum odobrenja ili datum izvršenja transakcije, dok se u kolonu 070 unosi odobreni iznos ili vrijednost obavljene transakcije.
3. U kolone od 080 do 110 unose se opšti uslovi odobravanja transakcije sa datumom dospijeća, godišnjom kamatnom stopom (nominalnom i efektivnom) i sredstvima osiguranja/kolateralima (unose se skraćenice za sredstva osiguranja navedene u fusnosti izvještaja). Unose sa samo podaci koji egzistiraju u transakciji. U kolonu 120 se unosi stanje transakcije na izvještajni datum.
4. U kolonu 130. "osnov povezanosti" unose se skraćenice za povezanost navedene u fusnosti izvještaja, u skladu sa članom 4. Zakona o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“ broj: 59/06) i Odlukom o uslovima i ostalim standardima poslovanja i ograničenjima u mikrokreditnoj organizaciji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 103/18).

r) Izvještaj o broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (obrazac MKO: zaposleni)

1. U izvještaj se unosi ukupan broj zaposlenih po stvarnom stanju prikazan po kvalifikacionoj strukturi. U slučajevima kada nije ugovorenno puno radno vrijeme sa zaposlenicima MKO, za potrebe izvještavanja iskazuje se vrijednost manja od broja "1", zaokruženo na jednu decimalnu (npr. za ugovor o radu zaključen na 20 sati sedmično ili četiri sata dnevno, u izvještaju se iskazuje 0,5).

s) Izvještaj o otplati kredita na teret jemca (obrazac MKO:OKJ)

U obrazac MKO: OKJ se uključuju podaci o fizičkim i pravnim licima (korisnicima mikrokredita) za mikrokredite koje u izvještajnom kvartalu otplaćuju jemci. Ukoliko neko fizičko/pravno lice ima više mikrokredita koje otplaćuju jemci po mikrokreditu, potrebno je pojedinačno navesti mikrokredite.

1. Podaci izraženi u KM se u kolone 040, 070 i 090 unose u apsolutnim iznosima bez decimalnih vrijednosti (cijeli broj).
2. U kolonu 070 se unose podaci o svim mikrokreditima koje na izvještajni datum otplaćuju jemci i to stanje duga na izvještajni datum, što podrazumijeva i mikrokredite u bilansu i mikrokredite otpisane u vanbilans. U ovoj koloni treba iskazati ukupan preostali dug: nedospjelu i dospjelu glavnici i dospjelu kamatu. Ukoliko je glavnica u potpunosti otplaćena, ali ima dug po kamati, a mikrokredit se otplaćuje na teret jemca, potrebno je isto uključiti u izvještaj.
3. U kolonu 090 se unose podaci o iznosima svih otplata na teret jemaca, koji podrazumijevaju kumulativni iznos svih otplata duga po tom mikrokreditu koji izmiruje jemac koji je vršio otplate na izvještajni datum, odnosno, tokom tog kvartala za koji se izvještava. U ovoj koloni se iskazuje glavnica i kamata (anuitet);

4. U kolonu 110 „Aktivirani instrumenti obezbjeđenja kredita DA/NE“ upisuje se oznaka DA ili NE u zavisnosti od toga da li su odgovarajući instrumenti obezbjeđenja aktivirani ili ne. Ovo ne zavisi od broja aktiviranih instrumenata ili njihove kombinacije, već isključivo od toga da li je aktiviran bilo koji instrument obezbjeđenja mikrokredita. U kolonu 120 se unosi vrsta aktiviranog instrumenta obezbjeđenja mikrokredita (koristiti skraćenice iskazane u fusnoti).
5. U kolonu 130 „Tužen korisnik kredita DA/NE“ upisuje se oznaka DA ili NE u zavisnosti od toga da li je korisnik tužen ili ne, a u slučaju da je upisana oznaka DA u kolonu 140 se u tom redu unosi datum utuženja.

U tabelu MK 18.02 se unosi podatak o ukupnom broju aktivnih kreditnih partija (za fizička i pravna lica pojedinačno i zbirno), kao i podatak o ukupnom broju kreditnih partija u vanbilansu (za fizička i pravna lica pojedinačno i zbirno);

t) Prigovor klijenta – (obrazac MKO: PK), izvještaj se dostavlja u skladu sa članom 8. Odluke o uslovima i načinu postupanja banke, mikrokreditne organizacije i lizing društva po prigovoru klijenata

MKO u ovaj izvještaj unosi sve pisane prigovore koji su zaprimljeni u MKO u kvartalu za koji se izvještava. Ukoliko MKO od istog korisnika zaprili više prigovora, dužna je evidentirati svaki od tih prigovora posebno i Agenciju izvestiti o svakom prigovoru kao zasebnom prigovoru. MKO u izvještajima posebno iskazuje i prigovor klijenta čiji je prigovor predmet zahtjeva za izjašnjenje o navodima iz prigovora, koji je upućen od strane Agencije, a zaprimljen u MKO u kvartalu za koji se izvještava.

u) Izvještaj o gotovinskim transakcijama od 30.000,00 KM ili više, povezanim i sumnjivim transakcijama (Obrazac SPNiFTA - Tabela A)

U Izvještaju o gotovinskim transakcijama od 30.000 KM ili više, povezanim i sumnjivim transakcijama (Obrazac SPNiFTA – Tabela A) MKO dostavljaju podatke o ukupnim transferima o kojima su po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, br. 53/09), (u daljem tekstu: Zakon) dužna izvestiti Finansijsko obavještajni odjel (u daljem tekstu: FOO), shodno vrsti transakcije i rokovima dostavljanja izvještaja.

Vrsta transfera, kolona broj 2., predstavlja vrstu transakcija za koje su MKO po Zakonu dužna da izvjesti FOO.

1. Gotovinske transakcije, 30.000,00 KM i više

Red 010 - u kolone 010 i 020 unosi se ukupan broj i vrijednost gotovinskih transakcija u iznosu od 30.000,00 KM i više, o kojima je MKO shodno odredbama člana 30. stav (1) tačka b) i člana 31. stav (3) Zakona, izvestila FOO.

2. Povezane transakcije, 30.000,00 KM i više

Red 020 - u kolone 010. i 020. unosi se ukupan broj i vrijednost prijavljenih transfera povezanih transakcija o kojima je MKO shodno odredbama člana 30. stav (1) tačka c) i člana 31. stav (3) Zakona, izvestila FOO. Pojam povezane transakcije definisan je odredbama člana 3. Zakona. Osnov povezanosti MKO utvrđuje određenim vremenskim periodima praćenja gotovinskih transakcija klijenata na blagajnama MKO, a kada zbir dvije ili više povezanih gotovinskih transakcija, iznosi 30.000,00 KM ili više.

3. Sumnjive transakcije

Red 030 - u kolone 010 i 020 unosi se ukupan broj i vrijednost prijavljenih transfera sumnjivih transakcija o kojima je MKO shodno odredbama člana 30. stav (1) tačka a) i člana 31. stav (1) Zakona, izvjestila FOO.

U kolone 030 - 060 unosi se broj i vrijednost transfera za koje je FOO tražio podatke i za koje FOO nije tražio podatke a prema vrsti transakcija u odgovarajuće redove.

4. Ukupno

U red 040 unosi se zbir broja i vrijednosti svih prijavljenih transfera.

z) Izvještaj o sumnjivim klijentima (Obrazac SPNiFTA - Tabela B)

U Izvještaju o sumnjivim klijentima (Obrazac SPNiFTA – Tabela B) MKO dostavljaju podatke o sumnjivim klijentima o kojima je MKO izvjestila FOO, a za koje je FOO zbog sumnje na pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti tražio dodatne podatke, odnosno za koje FOO zbog ne postojanja sumnje na pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, nije tražio dodatne podatke.

Kolona pod nazivom "Vrsta sumnje na klijenta" predstavlja vrstu sumnje MKO na aktivnosti koje poduzima klijent, tj. sumnju da klijent proizvod MKO posredno ili neposredno koristi za pranje novca i/ili podržavanje terorističkih aktivnosti.

1. Broj sumnjivih klijenata

Kolona 010 predstavlja zbir kolona 020 i 030 tj. zbir broja sumnjivih klijenata za koje je FOO tražio dodatne podatke i broja sumnjivih klijenata za koje FOO nije tražio dodatne podatke, a u ovisnosti od vrste sumnje na klijenta (redovi 010 i 020).

2. Broj sumnjivih klijenata za koje je FOO tražio dodatne podatke

U kolonu 020 unosi se broj sumnjivih klijenata o kojima je MKO izvjestila FOO, a za koje je FOO, u ovisnosti od vrste sumnje (redovi 010 i 020), tražio dodatne podatke, kako je to definisano odredbama člana 47. Zakona.

3. Broj sumnjivih klijenata za koje FOO nije tražio dodatne podatke

U kolonu 030 unosi se broj sumnjivih klijenata o kojima je MKO izvjestilo FOO, a za koje FOO, zbog nepostojanja sumnje na pranje novca i finansiranje teroristickih aktivnosti, nije tražio dodatne podatke.

4. Ukupno

U redu 030 unosi se zbir redova 010 i 020 po kolonama 010, 020 i 030.

aa) Izvještaj o ponderisanim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama po kreditima (obrazac MKO: Kamatne stope)

1. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na kratkoročne i dugoročne kredite u skladu sa sadržajem propisanog Obrasca MKO: Kamatne stope.
2. U kolonu 010 se unoše podaci o broju novozaključenih ugovora o mikrokreditu u izvještajnom mjesecu, razvrstano po kategorijama.
3. U kolonu 020 se unosi podatak o ukupnom iznosu (vrijednosti) novozaključenih mikrokredita u izvještajnom mjesecu, razvrstano po kategorijama.

4. U kolonu 030 se unosi ponderisana nominalna kamatna stopa po novozaključenim ugovorima o mikrokreditima u izvještajnom mjesecu, a u kolonu 040 se unosi ponderisana efektivna kamatna stopa po novozaključenim ugovorima o mikrokreditima u izvještajnom mjesecu.
5. Ponderisana nominalna i efektivna kamatna stopa se računa po slijedećoj formuli:

$$Ponderisana\ kamatna\ stopa = \frac{\sum(G_i \times p_i)}{\sum G_i} \times 100$$

G_i - iznosi kredita

p_i - nominalne, odnosno efektivne kamatne stope

Primjer:

Krediti plasirani privrednim subjektima u jednom mjesecu po niže navedenim nominalnim ili efektivnim kamatnim stopama.

(u KM)		
G_i	p_i	$G_i \times p_i$
200.000	8%	16.000
100.000	9%	9.000
400.000	10%	40.000
80.000	7,5%	6.000
$\Sigma 780.000$		$\Sigma 71.000$

$$Ponderisana\ kamata = \frac{71.000}{780.000} \times 100 = 9,10\%$$

6. U red 170 obrasca unosi se ukupan iznos broja novozaključenih ugovora o mikrokreditima u izvještajnom mjesecu, ukupna vrijednost ugovora o mikrokreditu u izvještajnom mjesecu (iz primjera 780.000,00 KM), te izračunate ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope (iz primjera 9,10% ponderisane nominalne ili efektivne kamatne stope).

III ZAVRŠNE ODREDBE

1. Ovo uputstvo stupa na snagu danom donošenja.
2. Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaje da važi Uputstvo za izradu izvještaja MKO, broj 04-1-621/07 od 18.04.2007. godine i Uputstvo za popunu obrazaca SPNiFTA, broj 09-3942/12 od 27.12.2012. godine.
3. Ovo uputstvo se primjenjuje od 31.12.2019. godine.

Broj: 01-56/20

Sarajevo, 15.01.2020. godine

DIREKTOR

Jasmin Mahmuzić, s.r.